

بررسی وضعیت محیط زیست در کلانشهرهای ایران

بهمینار واحد پورا^۱، محمد بهروزی^۲، حمید خلیفه^۳، حمیدرضا اقبال پور شیرازی^۴

۱: کارشناس ارشد محیط زیست

۲: کارشناس ارشد عمران

۳: کارشناس ارشد مدیریت شهری

۴: کارشناس ارشد نقشه برداری

Eng.fs60@gail.com

چکیده

در دهه های اخیر توجه به وضعیت محیط زیست، با در نظر گرفتن بحران های محیط زیستی در شهرها و بخصوص کلانشهرهای ایران، اهمیت فراوانی پیدا کرده است. کلانشهرها به عنوان کانون های اصلی در معرض خطر محیط زیست می باشند، بعلاوه شرایط نابسامان محیط زیست در داخل و حوزه کلانشهرها بر شدت آسیب پذیری می افزاید. یکی از رویکردهای جدید برنامه ریزی برای بهبود تعامل کلانشهرها با محیط طبیعی، رویکرد بوم شهر می باشد. اساس بوم شهر، توسعه و احیاء به شیوه ای هماهنگ با فرهنگ و طبیعت می باشد. در این پژوهش سعی بر آن داریم تا وضعیت محیط زیست در کلانشهرهای ایران را مورد بررسی و میزان اهمیت آن را مشخص نمائیم. این پژوهش با توجه به اهداف ارائه شده از نوع پژوهش های توصیفی- تحلیلی و نیز با توجه به ماهیت و روش آن از نوع اسنادی- کتابخانه ای است که می توان از نتایج بدست آمده در این پژوهش جهت تصمیم گیری و برنامه ریزی استفاده کرد.

کلمات کلیدی: محیط زیست، کلانشهرها و ایران

۱. مقدمه

نگاهی گذرا به وضعیت محیط زیست جهان نشان دهنده این واقعیت است که در چند دهه اخیر در نتیجه فعالیت های بشر، کره زمین دچار صدمه های جبران ناپذیری شده است. بی توجهی به ظرفیت های قابل تحمل محیط زیست، بهره برداری نامناسب از منابع طبیعی، آزمندی انسان برای بهره کشی از محیط زیست و در آخر بی توجهی به منطق علم اقتصاد در سیاست گذاری بهره برداری از منابع طبیعی و محیط زیستی، شرایطی را پدید آورده است که همه جوامع به نوعی با معضلات محیط زیستی دست به گریبان شده اند (پور اصغر سنگاچین، ۱۳۸۹، ۷۳). با این وجود همان طور که «نیتزچه» خاطر نشان می سازد چیزی که آشکار است. الزاما حقیقت نیست. نخست آنکه به وجود آمدن فقر در برخی شهرهای جهان در حال توسعه مستقل از جریان های جهانی نیست به عبارت دیگر الگوهای مصرف کشورهای پیشرفته تا حدی مسئول پیدایش الگوهای نابرابری می باشند. البته این مسئله دولت های کشورهای در حال توسعه را از تلاش برای رفع این مشکلات معاف نمی کنند و دوم آنکه الگوهای نابرابری و تاثیر نابرابر مشکلات محیط زیست برای شهرنشینان مختص جهان در حال توسعه نیست (عقیلی و نوربخش، ۱۳۸۹، ۵۲). مسائل محیط زیست گستره ای از مقیاس محلی تا